

ÅTVIDABERG

I Grebo har kommunstyrelsen beslutat sälja fastigheten Mårsång 1:115 för 52 000 kr till Lars Rosén och Inga-Lill Ahlsén.

De fastighetsägare i Åtvidaberg, som överklagade kommunfullmäktiges beslut förra året att anslå 2 milj kr till stiftelsen Åtvidabergshem, fick inte rätt. I varje fall inte av länsstyrelsen, som nu beslutat lämna besvaren utan bifall.

Det blev litet dyrare än beräknat att bygga om skolan i Björsäter. Medan den budgeterade kostnaden uppgick till 965 000 kr kom sluträkningen att stanna på 1 018 646 kr. De uppgjorda kalkylerna sprack främst beträffande posten "extra arbeten", som kostade 64 000 kr i stället för 28 000. Vidare fick man bara 18 500 kr i statsbidrag mot beräknade 35 000 kr. Konsultkostnaden för företaget stannade vid 29 000 kr mot förväntade 32 000 kr. Kommunstyrelsen har tillstyrkt tilläggsanslaget.

OS-medaljör ledare för windsurfing i Åtvid

Windsurfing på den lilla idylliska och nästan spegelblanka Bysjön i Åtvidaberg, kan det vara något? Jodå. Det tyckte åtminstone de nära trettio skolungdomar som på torsdagen fick lära sig hur det nya populära sättet att ta sig fram över vatten går till. Inte blev lektionen mindre spännande av att man som lärare har Jörgen Ragnarsson, en av Åtvids båda OS-medaljörer.

Windsurfingen kom att utgöra avslutningen på en nära två veckor lång fritidsaktivitet som fritidsnämnden i Åtvid ordnat för ortens skolungdomar så här i sommarlovsspurten.

I övrigt har Claes Jacobsson, Peter Ohlin och Maria Uller sett till att det funnits tämligen gott om saker att göra. I huvudsak har aktiviteterna varit förlagda till sim- och sporthallen. Varje dag

har arrangemanget samlat omkring 100 ungdomar.

— Vi anordnade förra året på försök en fritidsvecka alldeles före skolstarten. Den slog så väl ut att vi beslutade utöka med några dagar till i år. Arrangemanget behövs, det är uppenbart, säger Claes Jacobsson.

På programmet har funnits olika badaktiviteter, sportskytte, sportdykning, pingis, landbandy, lekar och spel. Egentligen skulle man också ha bjudit på bowling, bågskytte och styrklyft. Men det får bli till ett annat år.

Windsurfinglektionen blev mycket uppskattad. Jörgen Ragnarsson redogjorde för sportens starka utveckling sedan 1967 och hur den redan till nästa OS blir olympisk gren. Egentligen är windsurfing mera idrott och mer konditionskrävande än de flesta andra segelsporter, sade han och berättade om planerna på en windsurfingklubb i Åtvid.

Jörgen Ragnarsson, Rickard Linder m fl, visade sedan på den spegelblanka Bysjön hur det går till att windsurfa. Därefter provade många av skolungdomarna på sporten och Bysjöns vatten. Det hela avslutades med ett stort saft- och bullkalas.

CHRISTER BERG

Folkets hus i Åtvid måste rustas upp

Redan i våras begärde föreningen Åtvidabergs Folkpark, som äger och förvaltar Folkets hus i Åtvidaberg, ett kommunalt anslag på över 700 000 kr för att göra en nödvändig upprustning av byggnaden. Vid det tillfället fick man bara ett anslag på 10 000 kr för en översyn av de elektriska installationerna.

Dessa pengar beviljades på förslag av den särskilda kommitté i Åtvidaberg som arbetar med frågan om årliga bidrag till samlingslokaläggande föreningar i kommunen.

Därefter har kommittén diskuterat ärendet vidare. Man har

kommit fram till slutsatsen att Folkets hus är i behov av upprustning, men inte fattat något beslut beträffande upprustning för så stort belopp som 700 000 kr. Man har också för föreningens representanter klargjort svårigheterna att i nuvarande ekonomiska läge anvisa så mycket pengar.

Efter hand har föreningen infordrat anbud och offerter för en mer blygsam renovering och inköp av inventarier till ett sammanlagt belopp av 300 000 kr. Man har också gjort en förfrågan till kommunen om kommunal borgen för ett lån på den lägre summan.

Kommunstyrelsen har beslutat tillstyrka hos fullmäktige att man tecknar kommunal borgen på 300 000 kr.

16/10
Trots att någon renovering inte planerats i pensionärshemmet i Falerum och att det inte finns medel för renovering av någon av lägenheterna, kommer så ändå att ske. En av lägenheterna har blivit ledig och en helrenovering är nödvändig för att en intresserad ny hyresgäst ska kunna flytta in. I samråd med kommunalrådet har fastighetskontoret beslutat genomföra renoveringen, som beräknas kosta närmare 7 000 kr. Kommunstyrelsen har tillstyrkt ärendet.

Lögen Fridensberg av IOGT-NTO har begärt bidrag med 16 000 kr för att kunna installera en ny värmepanna i Godtemplargården efter den gamla som utdömts. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att det begärda bidraget utbetalas.

Åtvidabergs hundklubb har haft upptaktsmöte inför höstens aktiviteter i klubbstugan i Håckla. Förhandlingarna med de närmare 30 närvarande medlemmarna leddes av Ewa Andersson. På grund av olika omständigheter beslutade man att uppskjuta den planerade Hundens dag till våren. Kursstarten äger rum vid månadsskiftet och i höst planeras kurser för valpar, nybörjare, fortsättare och en del specialkurser som skräddragning och pulkadragning. Utgivningen av hundklubbens egen tidning ska fortsätta. Vidare diskuterades olika sätt att förstärka klubbkassan. Slutligen konstaterades att den stora rastgården under hela sommaren varit flitigt använd av hundägare i Åtvidaberg.

Oroande i Åtvid:

Personer lämnar fasta jobb utan att ha något i stället

För närvarande går 115 personer i Åtvidaberg utan arbete. I den gruppen återfinns ett knappt 20-tal ungdomar, som nyligen slutat grundskolan och ännu inte fått jobb eller plats för fortsatt utbildning.

Den siffran anses inte speciellt stor och kan t o m komma att reduceras de närmaste veckorna beroende på eventuellt ledigblivna platser i olika skolor.

Från och med i höst är det skolmyndigheternas uppgift att ge

ungdomar möjlighet till utbildning i skola eller företag efter avslutad grundskola. Skyldigheten sträcker sig två år efter nian. Alla ska ha möjlighet till vidare utbildning, om än ej tvåårig.

En bit in i augusti uppgår antalet arbetsökande på arbetsförmedlingen i Åtvid till ca 200 personer. Det är en liten höjning jämfört med situationen en knapp månad tidigare. Höjningen betraktas som normal efter sommar och semester.

— En bekymmersam sak, säger föreståndare Siri Ohlin, är att fler

än normalt slutar en fast anställning innan de fått något nytt jobb. Orsakerna kan variera, men det är ändå betänkligt när det faktiskt finns personer med försörjningsplikt som handlar på det viset. Gruppen är inte stor men tendensen är oroande.

Det finns en del lediga platser i kommunen just nu. Bl a söker verkstadsindustrin omkring 15 personer, vanligen arbetskraft med utbildning och/eller yrkesfarehet.

CHRISTER BERG

Villaägare i Åtvid får svar:

Maskrosorna får vara kvar men skyddsstaket sätts upp

Ett skyddsstaket mot Linköpingsvägen kan bli resultatet av en skrivelse från flera fastighetsägare i bostadsområdet mellan Nygårdsvägen och genomfarten. Det var i början av sommaren som de skrev till kommunen och klagade på flera brister i grönområdet mellan bostäderna och genomfarten.

Bl a kritiserades den enorma maskrosodlingen som har en viss benägenhet att sprida sig till de intilliggande trädgårdarna. Vi anser oss inte kunna hålla tomterna i det skick som både vi själva, och som vi tror, kommunen önskar, skrev de.

Vidare tyckte undertecknarna det var på tiden att man skulle få sin utlovade kvartersplan. Nu står två mål på en ojämn maskrosyta.

Slutligen krävde fastighetsägarna åtgärder för att förhindra att småbarn kom ut på den intilliggande och hårt trafikerade riksväg 35.

Gatukontoret har tittat närmare på spörsmålen och nu lämnat ett förslag till kommunstyrelsen. Enligt detta föreslås att 25 000 kr anvisas för uppsättande av ett 400 meter långt skyddsstaket längs 35-an.

Beträffande maskrosorna påpekar gatukontoret att det är förbjudet att bekämpa dessa växter med kemiska preparat på allmän parkmark. Viss förbättring kan erhållas genom att oftare än nu klippa maskrosorna. Men då behövs mera pengar.

Önskemålet om en bättre kvartersplan avfärdar gatukontoret med kommentaren att den befintliga planen vid Fasangatan kvalitetsmässigt är jämförbar med ungdomsfotbollens träningsplaner vid Koppavallen.

CHRISTER BERG

Tre myrar i Åtvidabergstrakten placerade i högsta skyddsklass

Det s k Tempelkärrret vid Bysjöns sydspets i Åtvidaberg anses så värdefullt att såväl länsstyrelsen som Åtvidabergs kommun menar att det bör hänföras till skyddsklass I, dvs ur naturvårdssynpunkt mycket värdefullt och bör bevaras

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har nu yttrat sig över länsstyrelsens förslag till klassificering av olika myrmarker i Åtvidabergs kommun. Man har inga invändningar att göra mot förslaget. Tvärtom anser kommunstyrelsen att inventeringen är väl genomarbetad.

Tre myrmarker i kommunen har enligt förslaget givits högsta skyddsklass. Det är det s k Tempelkärrret vid Bysjöns sydspets intill Templet vid Kisavägen. Vidare ett kärr vid sjön Vins sydspets och slutligen kärrmarkerna vid nordvästra delen av Båtsjön i Forsaströmstrakten.

Kommunstyrelsen finner det speciellt värdefullt att Tempelkärrret och Vinkärrret placerats så högt på skalan att de ur naturvårdssynpunkt bedöms som mycket värdefulla och bör bevaras.

Om Tempelkärrret kan för övrigt nämnas att det inte bara är vackert och mäktigt i alla årstider. Det är också platsen för massor av fåglar. T ex den åtminstone på låtet lätt igenkännbara näktergalen och rariteter som flodsångare.

I skyddsklass II placeras kärrret vid f d Öbosjön några kilometer väster om Björsäter och de granna kärr- och översvämningssmarkerna vid Kvistrum. Båda platserna bedöms vara från naturskyddssynpunkt värdefulla

och ha stora lokala bevarandevärden.

Till skyddsklass III, dvs med naturvårdsvärden av lokalt intresse, hör t ex Stockmossen och f d Röstenssjön söder om Grebo, Myren fem km sydost om Värna, Långmossen sju km nordväst om Gårdserum och Sandgölsmossen sju km öster om Björsäter.

Urvalet av myrarna och klassificeringen har skett främst ur naturvårdssynpunkt med tanke på orördhet, mångformighet, storlek, raritet, säregenhet och representativitet.

Kommunstyrelsen tillstyrker förslaget för länsstyrelsens och andra myndigheters ställningstagande i skydds- och exploateringsfrågor.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

En personbil hittades natten till lördagen övergiven, inkörd i ett staket på Fallavägen. Nycklarna satt fortfarande i när polisen kom till platsen. En närboende tyckte sig ha sett två ungdomar springande avlägsna sig från bilen.

Hur ska egentligen detta ärende handläggas? Det frågade kultur-nämnden kommunstyrelsen i Åtvid med anledning av att länsstyrelsen överlämnat en inventering av kulturminnesvärda objekt till kommunen för yttrande. Kultur-nämnden har, dock inte av kommunstyrelsen, fått inventeringen för yttrande före slutet av augusti. Kommunstyrelsen har för sin del överlämnat inventeringen till sitt planeringsutskott. Nu undrar kultur-nämnden vad som gäller. Om man över huvud taget ska få vara med.

Det finns 8,3 milj kr kvar för statens kulturråd att fördela som stöd till lokala folkbibliotek. Stödet avser främst bidrag till allmän upprustning av främst bokbeståndet, till inköp av bokbuss, till arbetsplatsbibliotek m.m. Kultur-nämnden i Åtvid har diskuterat om man ska lämna in någon ansökan av bidrag. Vid sammanträdet anförde bibliotekschefen att kommunen redan erhållit 300 000 kr i statligt upprustningsbidrag och att man nu inte har något projekt att söka bidrag för nästa budgetår. Kultur-nämnden skall ta kontakt med sociala centralnämnden för att undersöka om det finns några samarbetsprojekt innan man tar slutlig ställning i frågan.

Biblioteket i Åtvidaberget får från 1 september nya öppettider. I fortsättningen stänger man tidigare på kvällarna. Framför allt på fredagar. I gengäld öppnar man portarna tidigare på eftermiddagarna. Sammanlagt ökas öppettiderna med en halvtimme i veckan. Beträffande filialerna blir det ingen kvantitativ förändring, men man skjuter fram öppettiderna en timme.

I början av juni öppnade biblioteket sin verksamhet i de nya lokalerna i Gamla Domus. Egentligen hade man planerat att öppna tidigare och ett invigningsprogram var planerat till början av maj. Detta program fick skjutas på framtiden. Nu har kultur-nämnden beslutat ha den officiella invigningen i slutet av september under medverkan av lokala krafter. Samtidigt ges Åtvidabergarna möjlighet att utnyttja biblioteket några extra timmar.

En utställningslokal kan komma att göras i ordning i bibliotekets källarlokal. Kultur-nämndsledamoten Jaan Fred har väckt frågan och brandchefen har godkänt den föreslagna lokalen under vissa förutsättningar. Bibliotekspersonalen är motståndare till idén och hänvisar bl a till att man har svårigheter att hinna med bevakning av lokalen och problem med hissen. Kultur-nämnden har dock beslutat höra med ortens konstnärer om lokalen över huvud taget är lämplig för utställningar innan man tar slutlig ställning.

Ringa intresse för Åtvidskurs i hemteknik

— Det är tråkigt att konstatera att en så livsnyttig kurs som den i hemteknik röner så dåligt intresse att den inte går att bedriva i Åtvidaberget.

Det skriver gymnasieskolans rektor Tore Ripstrand och skolstyrelsens ordförande Roland Johansson i sin årsredogörelse för verksamheten i gymnasieskolan i Åtvid förra läsåret.

Antalet elever var inte fler än fem. Därmed ändrade skolöverstyrelsen tillståndet att gälla för endast en enterminkurs. Något som medförde olägenheter för såväl elever som lärare vilka räknat med en ettårig kurs.

Beträffande övriga heltidskurser har gymnasieskolan anordnat verkstadsskola för verkstadsme-kaniker med deltagande av tolv elever och en högre specialkurs för möbelsnickare där fem elever undervisats.

Vidare har flera deltidskurser genomförts. Tretton elever gick igenom en kurs i gassvetsning över 212 lektioner. Femton elever har påbörjat en ny kurs i samma ämne.

Tolv elever deltog i den 212 lektioner långa kursen i bågsvetsning och slutligen genomfördes en kortare kurs för fortbildning av gaffeltruckförare med sexton elever.

Vad skall man göra med ett gammalt Å?

Vad gör man med ett gammalt Å? Det grubblar man på i Åtvid

Vad skall man göra med ett gammalt Å? Den frågan har blivit ett ärende för myndigheterna i Åtvidaberget. Detta efter att Lennart Fogelqvist i kommunstyrelsen begärt att detta Å ska tas bort eller åtminstone omplaceras.

Det handlar alltså om det ett par meter höga och med tiden åtskilligt skamfilade Å och står å sidan av Nygårdsvägen, den gamla infarten till Åtvid. Ett riktigt åbåke, som en och annan fortfarande kallar för PR-märke.

För några år sedan försökte dåvarande fritidsintendenten Gösta Petersson åstadkomma en ändring genom att flytta Å-et till nya genomfarten. Politikernas åsikt var då att Å-et kunde stå kvar.

Nu har man ålagt gatukontoret att undersöka vilka åtgärder som kan vidtagas.

18
18

Skolpsykologerna i Åtvid:

Viktigt förbättra skolan som arbetsplats för alla

Skolpsykologerna i Åtvidaberg tycks i stort sett vara nöjda med förhållandena på skolorna i kommunen. I varje fall framkommer inga svårare problem under det gångna läsåret i den rapport man nu överlämnat till skolstyrelsen.

Målsättningen, skriver Arja Bäckström och Agneta Backgård-Flank, har varit att tillsammans med elever, lärare och övrig skolpersonal arbeta för att förbättra skolan som arbetsplats för alla parter. Det innebär att man försökt arbeta för ett ökat engagemang och medansvar för alla som

arbetar i skolan liksom att verka för ett ökat samarbete mellan skola och föräldrar och samhälle.

Konkret innebär det att man lagt huvudvikten på förebyggande insatser på ett tidigt stadium. Man har bl a vidareutvecklat rutiner för övergång mellan förskola och lågstadium och presenterat förslag till ökat samarbete mellan förskola, fritidshem och lågstadium.

Skolpsykologerna har också medverkat vid de olika stadieövergångarna.

Där problem uppstått med enskilda elever eller hela klasser har man försökt åtgärda dessa i samarbete med eleverna, föräld-

rarna, lärare, skolhälsovård och samhällliga institutioner. Skolpsykologerna har då huvudsakligen fungerat som stöd och handledare åt föräldrar och skolpersonal.

Beträffande den framtida verksamheten säger psykologerna att det blir en mycket viktig arbetsuppgift att få till stånd en samordning av elevvårdsarbetet i kommunen. I dag finns för stora olikheter inom kommunens rektorsområden i fråga om hur man bedriver elevvårdsarbetet.

En annan mycket viktig uppgift är också att arbeta för ökad föräldradragedverkan.

CHRISTER BERG

19
8

Kommunerna får rätt att höja hundskatten

Från och med nästa år får kommunerna rätt att själva bestämma hur hög hundskatt man vill ta ut. Hittills har man fått göra det inom ramen för de belopp som statsmakterna bestämt, dvs lägst 10 kr och högst 100 kr per år. I fortsättningen kan det således bli fråga om betydligt högre belopp.

Beslutet om ändringen togs i riksdagen i slutet av maj. Då beslutades också att kommunerna får rätt att bestämma hundskattens storlek till olika belopp i skilda delar av kommunen. I t ex stadsförsamlingar, där det bekanta hundbajsproblemet kan vara nog så stort i parker och på trottoarer, kan hundägarna komma att få betala mer än hundägarna på landet.

Ännu en förändring antogs, vilken innebär att kommunerna ges rätt att påföra dubbel hundskatt för den hundägare som underlåter att anmäla innehav av hund. Nekar hundägaren till förseelsen kan kommunen anmäla hundägaren till åtal med dagsböter som påföljd. I dag är bötesbeloppet maximerat till 500 kr.

Hundskattepengar kan komma att delvis gå till djursjukhus i framtiden

De nya bestämmelserna innebär att hundskatteförordningen byter namn och kallas "lag om hundskatt".

Också i fortsättningen har kommunerna rätt att fritt använda inbetalda hundskattemedel. Men frågan är om inte hundskattens storlek i framtiden kan komma att kopplas samman med frågan om stöd till hundorganisations, djursjukhus, renhållning m m.

En utredning inom kommunförbundet har kommit fram till att frågan om ekonomiskt stöd till djursjukhus bör lösas genom kollektiva insatser från berörda djurägare inom respektive djursjukhus upptagningsområde. Det kan, menar utredningen, i första hand åstadkommas genom att nuvarande kommunala beskattningssystem för hundar utnyttjas.

CHRISTER BERG

Sommarmusiken fortsätter på onsdag med ett program i Åtvids stora kyrka. Enligt planerna skulle egentligen kantor Sten-Åke Carlsson framfört en orgelkonserter. Men han har fått förhinder och i stället blir det musikdirektör Ingemar Ericsson som ger en orgelafton. Han kommer dels att spela stycken av Bach, Brückner och Lindberg, dels göra en improvisation över tre givna teman.

Ett annorlunda initiativ tog gymnastiksektionen i Åtvidabergs IF när man under veckoslutet i egen regi anordnade ledarutbildning för instruktörer till barn- och ungdomsgymnastiken. Normalt anordnas sådan utbildning centralt. Instruktör var psykolog Birgit Altahr-Cederberg, Västerås, som ansåg det hela vara en bra idé. Det var också första gången hon varit med om något liknande. I dagarna två fick de 16 deltagarna, huvudsakligen ungdomar, utbildning i psykologi, fysiologi och redskapsmetodik. ÅIF:s gymnastiksektion har ett konstant behov av ledare. Men så har man också normalt omkring 300 deltagare från 3 år och uppåt i sina kurser. Den nu genomförda kursen väntas täcka upp en del av behovet när gymnastiken sätter i gång om en månad.

Fullföljda klagomål. Eskil Andersson m fl Åtvidabergsbor har fullföljt sina klagomål hos regeringsrätten vad gäller ett beslut av kommunfullmäktige i Åtvidaberg i september 1979 om anslag till stiftelsen Åtvidabergshem.

Fullmäktigebeslutet innebär bl a, säger klagandena, att kommunen skänker 2-3 miljoner till de medborgare, som hyr bostad av Åtvidabergshem. Kommuninvånare, som bor på annat sätt, får inte motsvarande förmån utan måste med sin onödigtvis högre skatt bidra till att betala gåvan till många gånger välbärgade personer, säger klagandena.

Massor av järnvägshistoria under WÅB-dag i Åtvidaberg

När 100-årsminnet av invigningen av järnvägen mellan Bersbo och Åtvidaberg firas på lördag kommer bl a museiföreningen Risten-Lakviks järnväg att visa upp sin anläggning i Lakvik. Då kan man t ex få se ett tryckluftslök i funktion

Det kommer att handla om mycket järnväg, Bersbo och hembygd på lördag när museiföreningen Risten-Lakviks järnväg och Åtvids hembygdsförening anordnar den s k WÅB-dagen. WÅB står för Westervik-Åtvidaberg-Bersbo och var en egen järnväg tills den gick upp i NVHJ, dvs Norsholm-Västervik-Hultsfred.

Anledningen till arrangementet är att vi på något sätt vill fira 100-årsminnet av Oskar II:s mer eller mindre officiella invig-

ning av järnvägen mellan Bersbo och Åtvidaberg, säger Åke Asp, som är en av de starka männen i museiföreningen. Visserligen togs denna, en av landets allra första järnvägar, i bruk åren innan. Men det var 1880 som dåvarande kungen gjorde sin resa här.

WÅB-dagen börjar i Lakvik, där museiföreningen visar sin verksamhet och anläggning. Så småningom fortsätter man i Bersbo med Henning Grip som ci-

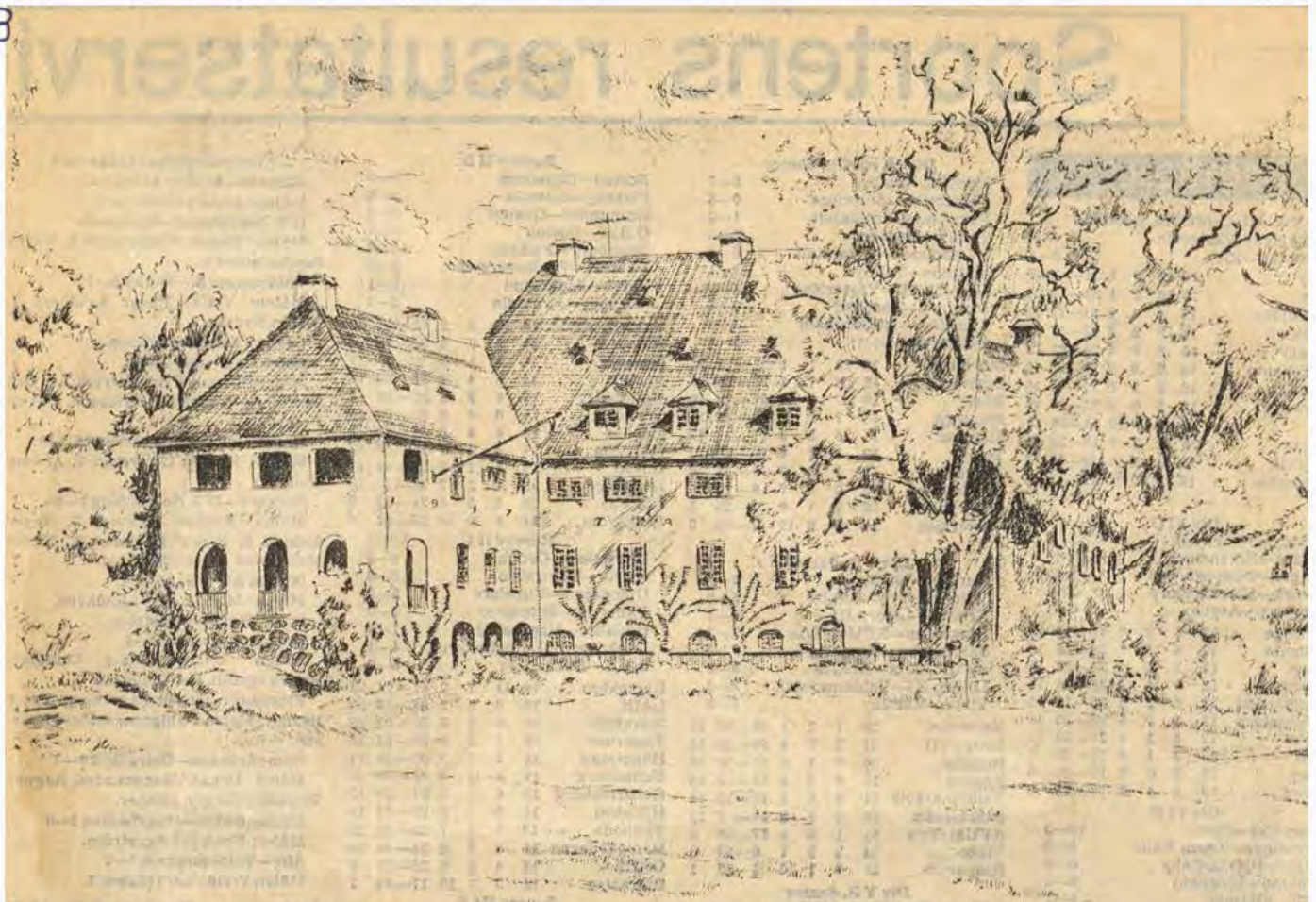
seron och tittar på stationshuset och andra saker.

Slutligen blir det samling på Hembygdsgården i Åtvidaberg. Gösta Adelsvärd talar om forna tider och Vilhelm Högström visar bilder från sin omfattande fotosamling. På programmet står också en SJ-film från 1949. Likaså kommer man dagen till ära att utanför Hembygdsgården visa hur riktig tjärbränning går till.

CHRISTER BERG

19/8

19/8

Adelsnäs slott, färdigt 1920, tillsammans med orangeri från 1860-talet och ekotemplet vid Bysjön ingår förstås i inventeringen över skyddsvärda projekt i kulturminnesvårdsprogrammet för Åtvidaberg. Just den här biten har angivits som riksintressant i den fysiska riksplaneringen. Beträffande slottet kan nämnas att det byggdes efter ritningar av I G Classon. Läget i terrängen bestämdes genom att kulisser i naturlig storlek ställdes upp

Fotbollens dag stundar i Åtvid

Under kommande veckoslut är det åter dags för Fotbollens dag i Åtvidaberg. Fotbollen kommer att rulla så det står härliga till. Särskilt på söndagen då det blir en rad matcher på Kopparvallen. Från bittida till sent. Matcher mellan de allra flesta av ÅFF:s ungdomslag och lag från främst Östergötland och Småland.

Även om söndagens matcher kan bli nog så roliga så är väl frågan om inte lördagens kamp mellan ÅFF:s kvallag från 1967 och samma årgång av Derbys stjärnor blir den mest sevärda.

ÅFF ställer upp med meriterat folk som Uffe Blomberg, Janne Olsson, Kent Karlsson, Knalin, Söla och Weine Wallinder.

Derby svstrar med spelare som Lars Grönqvist, Per Arnell, Mats Norman, Sören Grönqvist och

Frank Pedersen. För de rättvisa domsluten svarar Arne Axelsson.

Lördagshandlande Åtvidabergare kommer att mötas av mycket blått och vitt i centrum. Marknad, lotterier, chokladjul och andra jippon. Bronsmedaljörerna Göran Marström och Jörgen Ragnarsson ska visas upp tillsammans med sin annorlunda farkost.

Många intressanta objekt för kulturminnesvård i Åtvid

På länsstyrelsen har man under ledning av länsantikvarie Sven E Noreen påbörjat ett arbete med ett kulturminnesprogram för Östergötland. Hittilldags har man hunnit med att göra en preliminär inventering av olika skyddsvärda områden och objekt

Den inventeringen upptar för Åtvidabergs del närmare 40 byggnader, gårdar och platser, som anses vara av intresse för kulturminnesvården i kommunen. Vidare redovisas ett drygt 20-tal enskilda objekt, typ kvarnar, broar,

skolor m m av kulturhistoriskt värde.

Avsikten med kulturminnesvårdsprogrammet är att det ska samordnas med den naturvårdsplan som länsstyrelsen parallellt arbetar med. Efter remissbehandling redovisas båda projekten gemensamt. I slutprodukten skall man också ta upp förslag på lämpliga skydds- och vårdåtgärder.

□ Begär besked

Arbetet med remissvar kommer inom kort att påbörjas i Åtvidaberg, där kommunstyrelsen överlämnat ärendet till sitt planeringsutskott. Kultur nämnden i Åt-

vid, som ännu inte fått inventeringen på officiell remiss, har begärt besked från kommunstyrelsen hur arbetet med kulturminnesvårdsprogrammet ska bedrivas.

I centrala Åtvid finns enligt inventerarna flera bevaringsvärda miljöer och objekt av stort social- och industrihistoriskt värde. Det gäller t ex Bruksgatans och Stenhusgatans gamla byggnader, Ålundamagasinet, kruthuset, kalkugnen, den gamla egnahemsbebyggelsen och kyrkorna.

□ Riksintresse

Strax utanför centrum nämns Slevringe herrgårdsbyggnad från

1680 och givetvis Adelsnäs med omgivningar som t o m är klassat som varande av riksintresse.

Bersbo gruvssamhälle med allt vad där finns från gruvepok och med järnvägshistoriskt intresse, är med i inventeringen, liksom området kring Mormorsgruvan.

I Grebo kyrkby med omgivningar finns många objekt av värde. Man pekar på de många fornlämningsförekomsterna med Rösten med fruktbarhetssymbolen i täten. Här finns också fornborg, kyrkoruin från medeltiden, kulturlandskap m m.

□ Uknadalen

Uknadalens del i Åtvidaberg innehåller mängder av intressanta objekt. Även de klassade som av intresse för kulturminnesvården i den fysiska riksplaneringen. Forsaström, fornborgar, medeltida ruiner, slotts- och herrgårdsmiljöer, ålderdomliga industrianläggningar m m.

Många byar väcker intresse. T ex Nannersbo och Stora Ved i Gärdserum, Hannäs kyrkby, Långserum och Fröjerum i Yxnerum, Kävlesbo och Halsebo.

I Borkhult fångas uppmärksamheten av den industriella miljön och bruksherrgården. I Hannäs finns den medeltida kyrkoruinen och de många vikingagravarna. Björsätters och Värna kyrkbyar innehåller mycket.

□ Många gårdar

Många gårdar är upptagna i inventeringen. Bjärkebos "törnrosaslott", torpen Fridhem och Landtorp i Yxnerum, Salvedal, Ristskeda, Smedstorp under Adelsnäs, Carl Larssons födelsehem Lilla Örsätter, Värnäs, Herrsätter och Ekhult m fl.

Bland de enskilda objekten av kulturhistoriskt värde återfinns fyra kvarnar, sex broar, tre missionshus, fem skolor, två ordenshus, två järnvägsstationer, två banvaktsstugor och en sockenstuga.

Text: CHRISTER BERG
Teckningar: OLOF SÖDERBÄCK

Ristskeda i Yxnerums socken ingår också i kulturminnesvårdsprogrammet för Åtvidaberg. En enhetlig, väl sammanhållen gårdsbebyggelse i utpräglad gotisk form med flera äldre ekonomibyggnader. Fram till 1941 hörde Ristskeda till Burenskiöldska fideikommisset. Fastigheten finns omtalad i köpebrev från tiden kring 1700. Utsikten från gårdstunet och genom björkhagen bort över sjön Saken anses magnifik

Dags för sjunde högvakten för hemvärdet i Åtvidaberg

För sjunde året i följd kommer Åtvids hemvärns-krets att sista veckoslutet i augusti stå för högvakten vid Stockholms slott. Man håller som bäst på med förberedelserna. Redan har den över 40 soldater starka truppen övat på marsch, kommandon, ställningssteg osv. Den här veckan provas uniformerna ut och nästa vecka ska man som vanligt vid en stor general-repetition visa upp sig för hemmapubliken i Åtvid.

I år har det inte varit några som helst problem med rekryteringen

till högvakten, berättar Arne Ahlsén, som är hemvärnschef i Åtvid och som kommer att tjänstgöra som vaktchef i Stockholm.

Kärntruppen i högvakten från Åtvid består av personer som varit med förut. Det har också gjort att övningarna gått bra och snabbt. De verkliga rävarna i sammanhanget är förutom Arne Ahlsén David Rendlert, Arne Johansson, Claes Claesson och chauffören Carl-Arne Kessén, vilka alla varit med samtliga gånger.

I år deltar också en grupp om sex ungdomar från ungdomsavdelningen i åldern 17 år och uppåt.

Arne Ahlsén blir alltså vaktchef i Stockholm. Övriga viktiga upp-

drag har Sture Kjellberg som stf vaktchef, Bertil Spjuth som patrullchef, Arne Falk och Roland Myhrinder som avlösningsförare och David Rendlert och Wille Lundqvist som kalfaktorer.

Under utbildningstiden har kapten P O Svensson från T 1 lett övningarna.

Generalrepetitionen brukar bli en publikdragande tillställning. Då marscherar högvakten i full mundering från Sporthallen till Centralskolan där en vaktavlösning genomförs. Åtvidabergs musikkår svarar för marschmusik, liksom för musikalisk underhållning medan lotter och FBU-are bjuder på kronans ärtsoppa.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Karl-Erik Dahlén korades under veckoslutet till jaktkung när Åtvids lokala jaktvårdsförening anordnade klubbmästerskap i fem grenar. Karl-Erik Dahlén toppade fem av dessa. Resultat: Rådjur: 1) Karl-Erik Dahlén 34; 2) Hans Nilsson 30; 3) Östen Nord 26. Älg: 1) Karl-Erik Dahlén 39; 2) Hans Nilsson 38; 3) Östen Nord 38. Hare: 1) Stefan Nilsson 109; 2) Arne Sandström 104; 3) Karl-Erik Dahlén 98. Trap: 1) Birger Lundberg 19; 2) Gösta Jonsson 13; 3) Hans Nilsson 12. Skeet: 1) Karl-Erik Dahlén 26; 2) Gösta Jonsson 25; 3) Birger Lundberg 25.

Åtvidabergs fotoklubb har haft upptaktsmöte inför höstsäsongen under ordförandeskap av Jacob Johansson. Man kommer att undersöka intresset för en kurs i smalfilm. Det interna tävlingsprogrammet utgörs närmast av Hösttävlingen och Fotoaffärens vandringspris.

Frälsningsarmén i Åtvidaberg anordnade på lördagen traditionellt sommarmöte i logen hos Edit Rehn i Ljungsbo. Närmare 90 personer samlades i den lövade logen där Marianne Bjernhagen läste inledningsord och Börje Bjernhagen sjöng solo och ledde allsång. Vidare medverkade Bo-Inge Nilsson. Mötesledare och predikant var löjtnant Kjell Olausson. Efter kaffeservering samlades man till avslutning med sång och tackade Edit Rehn för att hon ställt lokaler till förfogande.

Höstterminen i skolorna i Åtvidaberg börjar på tisdagen för kommunens 1 813 elever. Av dessa är 198 nybörjare varav 6 i Hannäs. Antalet elever vid de olika skolorna är: Alléskolan 637, Långbrottsskolan 200, Centralskolan 476, Sandtagsskolan 115, Grebo 152, Björsäter 112, Falerum 63, Hannäs 33 och Forsaström 25. Lagom till terminsstarten har den nye skolchefen efter Lennart Fall börjat sitt jobb. Han heter John Paulin och är tills vidare tillförordnad på tjänsten i avvaktan på att det överklagade tillsättningsärendet ska avgöras. Flera nya lärare har börjat på ordinarie- och vikariatstjänster. På Alléskolan återfinns bland de nya Karl Lindbäck i musik, Robert Jonsson och Karl-Erik Nordström i gymnastik, Birgit Pettersson i textilslöjd och Ann-Catrin Ingestad som speciallärare. Nya SYO-konsulent är Bengt Edqvist. Nya på låg- och mellanstadierna är Monika Nilsson, Grebo, Erika Dahlström, Falerum, Gunilla Andersson, Hannäs, Gertrud Granström, Långbrott, Lilian Mörtberg och Anne Kullman, Centralskolan.

Så här såg det ut häromåret när Åtvidabergs hemvärnskrets var på väg att under ett dygn svara för säkerheten på Stockholms slott. Nu är det dags igen. För sjunde året i rad

Brev till Sporten

Prestige och pengar

Visst har man hört talas om kontroverser och penninggalopp i de stora idrottssammanhangen och visst förekommer det också besvärigheter på de lägre nivåerna. Även om man tycker att klubbarna på de lägre nivåerna säs emellan borde kunna klara upp sina förehavanden utan att blanda in prestige och pengar. Men frågan är väl om inte idrotten spårat ur alldeles när det tar sig sådana vändningar som vid div VI-klubben Storsjö IF:s behandling av en av sina fotbollsspelare.

Spelaren i fråga har i fem år spelat för div IV-klubben Falerums IF. Men så i år ville han varva ner och gå tillbaka till Storsjö. FIF lade inga hinder i vägen. Varken praktiska eller ekonomiska. Inte nog med att grabben gjort ett bra jobb, FIF har som policy att det ska finnas stor rörelsefrihet för spelare bland klubbar på den här nivån. Men så ångrade han sig och ville komma tillbaka till Falerum. Efter en vecka kom beskedet från Storsjö: då blir han avstängd på ett år.

Efter förnyade kontakter med Storsjö kom ett nytt bud: ni får honom för en summa pengar. Ytterligare försök att komma till tals med Storsjö var resultatlös. Trots att spelarna i Storsjö ställde upp för grabben. Men det fanns för många i Storsjös styrelse med för många ömma tår och för litet förståelse.

I Storsjös styrelse föredrar man att stänga en kille från fotbollsspel ett helt år såvida inte en annan liten klubb behagar betala massor av pengar. Det luktar utpressning.

OK, Storsjö är i sin fulla rätt, rent juridiskt, att handla på det här viset. Men det moraliska i frågan måste kunna diskuteras. För vem är det som tjänar på hela historien? Ingen? Frånsett den missräknade känslan av tillfredsställelse som en del prestigefyllda personer kan ha.

Vem förlorar på historien? Alla. Om klubbarna spelat i samma serier kunde Storsjös behandling möjligtvis varit befogad. Eller om det handlat om en storklubbs försök att värva spelare från en liten klubb.

Men att ta till storsläggen i ett fall som detta kan enbart vara till skada för idrotten och för vidare samarbete mellan olika idrottsföreningar.

Bevare oss väl för sådana här historier i fortsättningen och måtte komplimand och förnuft råda i kontakterna mellan föreningar i den största av folkrörelser.

Falerumssupporter

20/8

Guinness sade nej

Åtvidspojkars frisbeeförsök underkänt som världsrekord

Nej, det gick inte för Åtvidabergsgrabbarna Mikael Isacson, Mats Ragnarsson, Rickard Linder och Fredrik Hydén att få sitt rekordförsök i frisbee-kastning giltigförklarat hos Guinness rekordbok. Men vi kommer igen, säger de . . .

Nix. Det gick inte att få världsrekordförsöket godkänt för de fyra Åtvidabergsgrabbarna, som i början av maj kastade en frisbee de fyra milen mellan Åtvid och Linköping.

Hövligt men bestämt har en redaktör för Guinness' rekordbok i ett brev till Åtvidaberg förklarat att man inte kan godkänna försöket.

Visserligen har man ingen notering på längre kaststräcka för frisbee. Men för att få försöket giltigt och därmed infört i rekordboken hade det krävts att frisbeeen aldrig nått marken mellan kasten.

I rekordförsöket skedde det praktiskt taget efter varje kast. Inte heller att undra på med tanke på den kraftiga vinden som blåste. Och att man minsann inte tog den lättaste vägen till Linköping

utan emellanåt trasslade in sig ordentligt bland snår och sly.

Drygt nio timmar tog det för kvartetten att ta sig till målet. Då hade man hunnit avverka ca 40 km och omkring 2 500 kast.

— Men vi kommer igen, säger Mats Ragnarsson. In i boken ska vi. Men då väljer vi något annat rekord. Man blir så slak i armarna av att kasta frisbee så länge.

Sommarmusiken fortsätter på onsdag med ett program i Åtvids stora kyrka. Enligt planerna skulle egentligen kantor Sten-Åke Carlsson framföra en orgelkoncert. Men han har fått förhinder och i stället blir det musikkörledaren Ingemar Ericsson som ger en orgelafteon. Han kommer dels att spela stycken av Bach, Brückner och Lindberg, dels göra en improvisation över tre givna teman.

Ett annorlunda initiativ tog gymnastiksektionen i Åtvidabergs IF när man under veckoslutet i egen regi anordnade ledarutbildning för instruktörer till barn- och ungdomsgymnastiken. Normalt anordnas sådan utbildning centralt. Instruktör var psykolog Birgit Altahr-Cederberg, Västerås, som ansåg det hela vara en bra idé. Det var också första gången hon varit med om något liknande. I dagarna två fick de 16 deltagarna, huvudsakligen ungdomar, utbildning i psykologi, fysiologi och redskapsmetodik. ÅIF:s gymnastiksektion har ett konstant behov av ledare. Men så har man också normalt omkring 300 deltagare från 3 år och uppåt i sina kurser. Den nu genomförda kursen väntas täcka upp en del av behovet när gymnastiken sätter i gång om en månad.

Fullföljda klagomål. Eskil Andersson m fl Åtvidabergsbor har fullföljt sina klagomål hos regeringsrätten vad gäller ett beslut av kommunfullmäktige i Åtvidaberg i september 1979 om anslag till stiftelsen Åtvidabergshem.

Fullmäktigebeslutet innebär bl a, säger klagandena, att kommunen skänker 2-3 miljoner till de medborgare, som hyr bostad av Åtvidabergshem. Kommuninvånare, som bor på annat sätt, får inte motsvarande förmån utan måste med sin onödigtvis högre skatt bidra till att betala gåvan till många gånger välbärgade personer, säger klagandena.

Åtvidabergs pensionärsförenings sång- och musikgrupp gjorde på lördagen en sommarutflykt till Söderköpings brunn. Ett 40-tal sångare och musikanter deltog i resan med Arvid Andersson som ledare och Georg Palmeforss som färdledare och organisatör. I Söderköping medverkade man i ett möte med ortens pensionärsförening och inbjudna grannföreningar.

Åtvidabergs socialdemokratiska kvinnoklubb har haft möte, där rapporter lämnades från arbetarekommunens senaste sammanträde. Vivan Dahlgren utsågs att representera klubben i distriktsstyrelsens arbetsgrupp om freds- och försvarsfrågor. Vidare diskuterades klubbens fortsatta program. Efter förhandlingarna berättade Ellen Jansson om en resa till Leningrad och Moskva.

Miss i Åtvid

Först nu kommer sommarbroschyren!

Aldeles i dagarna har broschyren Fritid i Åtvid lämnat trycket. Det har varit en del problem kring utgivningen av broschyren som egentligen skulle distribuerats under våren/försommaren.

Foldern innehåller nämligen en hel del information om olika vandringsleder, cykelturer, var man kan fiska, om kanotcentralen osv. Men av olika skäl försenades tryckningen. Inte utan en viss irritation.

— Så här får det inte gå till, sade fritidsnämndens ordförande Lennart Linnerstedt i början av juli när broschyren kom på tal.

Nämnden kommer inom kort att diskutera broschyrens framtid.

Sedan 1976 har Fritid i Åtvid givits ut årligen. Frånsett första året är det någon av kommunens föreningar som haft hand om insamling av material och annonser. Föreningsmedlemmarna har jobbat ideellt och därmed fått in en del pengar till den egna klubbkassan.

— Visst känns det avslaget att Fritid i Åtvid kommer ut först nu,

säger Kenth Fransson i Grebo IK som svarat för Årets Fritid i Åtvid. Nu kunde man lika gärna ha väntat till efter nyår och fått en helt fräsch Fritid i Åtvid 1981. Det lär inte bli roligt för den förening som ska ha hand om den upplagan. Om det blir någon.

Redan i februari var vi klara med annonsanskaffningen och hela materialet lämnade vi över till tryckning i mitten av mars, säger Kenth Fransson. Visserligen har ingen av annonsörerna dragit sig ur det hela. Men gissa om det har muttrats här och var.

I Fritid i Åtvid finns det nu åtskilliga luckor på sidorna. Det förklarar Kenth Fransson med en miss i redigeringen. De tomma rutorna svarar för de annonsörer som var med i 1979 års upplaga men från början inte alls ville vara med i år. Men någonstans på vägen till tryckning har någon glömt bort det. Det ser inte särskilt snyggt ut och vi får väl skulden för det också, suckar Kenth Fransson.

Distributionen av Fritid i Åtvid, man har försiktigtvis tagit bort årtalet på omslaget, beräknas komma igång nästa vecka.

CHRISTER BERG

20/8

20-åriga Roger Svensson från Ätvidaberg har fått ett fyraårigt idrottsstipendium vid UCLA, ett av USA:s verkligt stora simmaruniversitet. Han åker om en månad. Målsättningen är klar: OS 1984!

USA-träning för Roger igen SIKTAR PÅ OS 1984!

För snart två år sedan deltog den då 18-åriga Ätvidabergsgrabben Roger Svensson i ett tre veckor långt simmarläger hos en av världens bästa simtränare, Randy Reese, i Florida. Efteråt sa Roger: Jag ska tillbaka dit

— Det var mitt livs största ögonblick när jag häromdagen fick beskedet på posten, säger han. Beskedet att jag erbjudits ett stipendium för fyra års studier vid UCLA i Los Angeles, Kallifornien.

Om en månad bär det iväg för Roger med kappsäcken full av självförtroende, envishet och hög målsättning. På honom väntar fyra års stenhårt jobb vid ett av USA:s absolut främsta simmaruniversitet.

□ STENHÅRT

För hårt blir det. Dagsrationen för universitetets simmare lär ligga runt sex timmar. Normalt tränar Roger nu ca fyra timmar.

Men jag har provat på högre doser, så det ska nog gå, säger han. Fast i USA tillkommer prestationskravet. Konkurrensen om

platserna är stenhård. Den som latar sig eller inte hänger med fockas.

Det var efter inomhus-SM som Roger bestämde sig. Han skickade en ansökan till ett 20-tal av de bästa universiteten i USA. I sin ansökan lämnade han en presentation av sig själv, berättade om sin träning, sin utvecklingskurva och sin målsättning med simningen.

□ OS 1984!

Och målsättningen är det minnans inget fel på: OS 1984!

Minsann! Faller inte pusselbitarna rätt. Om just fyra år går OS just i Los Angeles. I september i år är Roger redan på plats.

I dag finns det ca 30 svenska simmare på olika universitet i USA. Roger Svensson från Ätvid

så fort jag någonsin kan. För det är i USA de bästa förutsättningarna finns för kombinationen simning — universitetsstudier.

Och nu är det dags.

blir dock den ende vid UCLA. Jag tror att det är bäst att vara ensam svensk, påpekar han.

□ FÖR GAMMAL?

Talet om att han med sina 20 år skulle vara för gammal för att göra en ellsatsning på simningen avfärdar Roger med en klackspark. Jag började med simningen på "riktigt" vid sexton års ålder. Och kanske är det först under det gångna året som jag tränat ordentligt. Det finns världsmästare som börjat ännu senare. Jag tror att mycket hänger på den enskildes psyke och i det fallet ska jag nog klara mig.

Från Ätvid med sina 13 000 invånare till UCLA, universitetet med 48 000 studenter är steget rätt stort. Fast i och för sig har Roger "tränat" på större orter. Senaste året har han nämligen tävlat för Uppsala simsällskap.

Även om simningen förstås kommer att uppta det allra mesta av Rogers tid i USA ska han också försöka hinna med normala högskolestudier med sikte på utbildning till gymnastiklärare, naprapat eller liknande.

□ KORTDISTANSARE

Roger Svensson är extrem kortdistanssimmare med 100 m fritt som specialdistans. 1980 är hans hittills bästa år då han t ex pressat sitt personbästa med tre sekunder till 51.90.

I inomhus-SM kom han till final i såväl 100 m som 200 m och var med om att till Uppsalaklubben ta hem silver och brons i lagkapperna. I utomhus-SM blev det finalplats på 100 m och silver och brons i lagkapperna.

— Men jag har mer att ge, säger han. Det ska bli spännande att se hur mycket.

CHRISTER BERG

20/8

White Orange har gjort en utmärkt jazzplatta

Inte alltför sällan har man tvingats konstatera att de jazzinspelningar som Rikskonserten ger ut på märket Caprice är föga märkvärdiga. Desto roligare är det därför att kunna berätta om det senaste inslaget bland jazzplattorna hos Caprice. Den heter White orange efter gruppen med samma namn.

Första gången White orange framträdde var i samband med Stockholms jazzdagarna förra året. Uppskattningen av deras musik var stor och det blev efteråt både radio, TV och en skiva.

De åtta musikerna med Deva Lars Beijbom i spetsen kommer från fem olika länder. Samtliga har det gemensamt att de spelat i mycket kvalificerade sammanhang tidigare. Deva Lars Beijbom med svenska och danska radijazzgrupperna och med Lee Konitz, Wojtek Ernest med Stettins symfoniorkester, Tim Hagans med Stan Kenton, Hector Bingert med Nat King Cole, Lecuona Cuban Boys osv.

Den nu utgivna skivan består av idel fräsch jazz av fint märke. Deva Lars Beijbom står för sex av de sju titlarna. Lyssna gärna

särskilt på det färgsprakande öppningsnumret Eat your heart out, den musikantiskt sugande Låt bli och den sofistikerat eleganta E slowly, e slowly.

Som sagt, White orange är en bra jazzskiva.

CHRISTER BERG

Simskolorna i Åtvid har haft 300 elever

Nu har simskolorna i Åtvidaberg slutat för året. Sammanlagt har 316 elever deltagit i undervisningen på de fem olika platserna. Det är ungefär lika många som vanligt.

Av hela skaran elever var 217 nybörjare. Prov för järnmärket

avlades av 45 elever, för Fisken av 60 medan 94 barn efter simskolan kan simma litet utan dyna.

I Åtvid ägde simskoleundervisningen rum i simhallen med Karin Boman och Ann-Christin Josefsson som lärare. Trots svåra arbetsförhållanden, simhallen har varit fylld av andra badgäster, har man lärt ut simkonsten till 85 av de 112 nybörjarna. Provtagningsarna ledde till 35 Fisken, 26 järnmärken, 2 brons och 2 simborgarmärken.

I Grebo var Monika Persson för tionde året i följd simlärare. I År tillsammans med Amelie Rosenberg. Man hade 111 elever varav 64 nybörjare. Hälften av nybörjarna lärde sig simma åtminstone något utan dyna. Tretton klarade Fisken och tio järnmärket. Promotor i Grebo var Bo-Göran Nilsson från fritidsnämnden.

Per Lindholm och Eva Haraldsson hade hand om simskolorna i Fröjerum och Brotorp. Sammanlagt undervisades 41 elever varav 19 nybörjare. Nio nya "simmare" noterades. På märkessidan godkändes fyra Fisken och tre järn. Vivan Dahlgren från fritidsnämnden var promotor vid avslutningen.

I Byrum slutligen deltog 52 barn i simskolan. Av de 22 nybörjarna lärde sig 12 att simma. Åtta klarade Fisken, sex järnmärket och tre simborgarmärket. Fritidsnämndens Allan Bengtsson fungerade här som promotor.

Torgny Johansson vann O-ligan i Åtvid

Det blev en solig och lätt-sprungun final på O-ligan på tisdagskvällen i markerna kring klubbstugan i Södra Botorp.

Sammanlagt deltog ett 90-tal orienterare i den sista tävlingen med Nils-Erik Wetterhall, Bo Andersson och Enar Wiklund som banläggare.

Totalsegrare blev lag Torgny Johansson där förutom Torgny också ingick Enar Wiklund, Nils Thelander, Jonny Nilsson, Björn Ahlm, Lennart Herge och Leif Eckervall. På andra plats kom Kristina Johanssons lag. Hon tävlade tillsammans med Bo Andersson, Stefan Wallberg, Per Lundmark, Karin Andersson och Bertil Andersson.

Samtliga deltagande lag fick pris liksom alla ungdomar som startat på två av de fyra deltävlingarna.

Finalens bästa individuella resultat blev:

Bana A, 5,2 km: 1) Pär Eriksson 31,22; 2) Per-Inge Svensson 33,40; 3) Lennart Haraldsson 33,48.

Bana B, 4,5 km: 1) Stefan Wallberg 36,29; 2) Bo Pettersson 37,20; 3) Sten Eriksson 41,21.

Bana C, 3,5 km: 1) Magnus Johansson 27,38; 2) Christer Nilsson 28,48; 3) Thomas Persson 34,40.

Bana D, 1,9 km: 1) Marie-Louise Persson 23,45; 2) Anna Andersson 28,50; 3) Ulrika Herge 29,10.

Åtvids akvarieförening har haft upptaktsmöte för hösten. Man diskuterade främst den förestående utställningen och alla förberedelser som måste göras.

21/8

Rekord i ratt- fylleri

Det nya svenska promille-rekordet för gripna rattfyllerister lyder på 4,42. Det gamla rekordet var 4,30.

Det uppger professor Roger Bonnlehsen på statens rättskemiska laboratorium till polisen i Åtvidaberg sedan analyserna av ett blodprov från en misstänkt rattfyllerist nu är klara.

Det var i somras som Åtvidabergspolisen stannade en bilist som under genomresa i Åtvid betedde sig minst sagt besynnerligt. Det rådde ingen större tvekan om att föraren, en stockholmare i 40-årsåldern, var kraftigt berusad varför han fördes till läkare för blodprovstagnig.

Man visste inte då att man hade att göra med landets värsta rattfyllerist. Mannen har förstås åtal att vänta.

Det kan tilläggas att den högsta alkoholkoncentration som hittills uppmätts hos en människa var 6,56 promille. Det var hos en engelsman som greps 1976 sedan han försökt lifta. Han är död nu.

Det var många i Åtvidabergs pensionärsförening som på tisdagen passade på tillfället att pröva den minigolfbana som kommit till på föreningens eget initiativ. Svårt ibland, kanske. Men roligt

Minigolfbanan i Åtvidaberg initiativ av pensionärer

— Äntligen har vi fått en levande Folkpark i Åtvidaberg!

Det säger Eric Larsson, som är den som under sommaren varit föreståndare för den nystartade minigolfbanan i Åtvid. Hela anläggningen kom till på initiativ av pensionärsföreningen.

Det är också medlemmar där som dels byggt upp hela anläggningen, dels svarat för driften. Med ekonomiskt stöd från fritidsnämnden.

Eric Larssons tillfredsställelse delas av många andra inom pensionärsföreningen där många minns vilken aktivitet som rådde där förr i tiden. De senaste tio-femton åren har Folkparken stått i det närmaste öde.

Minigolfbanan invigdes i början av juni. Sedan dess räknar man med att närmare 6 000 partier golf spelats. Mången kväll har det varit smockfullt med spelare.

— Ja, faktiskt, säger Eric Larsson och pensionärernas ordförande Thore Johansson, har det hela gått över förväntan. Men det är nog svårt att driva golfbanan på annat sätt än ideellt. I sommar har medlemmarna ställt upp alldeles gratis.

Till nästa år väntar en del förändringar. Man ska få belysning. Flera banor måste göras om. Bl a ska tre ändras så att också de håller måtten för godkännande.

Thore Johansson menar att det helt uppenbart fanns ett behov i Åtvidaberg efter något att göra. Golfbanan har lockat folk i alla åldrar.

Men, säger han, kanske har inte uppslutningen från våra egna medlemmar varit så stor som vi hoppats på. Många har kanske varit litet blyga för att komma hit.

Men den saken ska man nu försöka ändra på. Därför bjöd golf-

banekommittén på tisdagen in alla medlemmar i pensionärsföreningen till gratis spel, gratis fika och musikunderhållning. I det hyfsade vädret var det också mellan 200 och 300 pensionärer som tog tillfället i akt. Fast visst var det besvärligt att komma i närheten av Anders Dolatas banrekord på 45 slag. Men roligt var det i alla

fall, tyckte de flesta.

Enda malörten i bägaren, säger Ivar Ahl, som är en av de ansvariga i golfbanekommittén, är att det finns några som tydligen satt i system att stjåla bollar. I sommar har omkring 100 bollar stulits. De motsvarar ett värde på ca 500 kr. Men annars är allt toppen.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Sportfiskeklubben Spiggen anordnade på lördagen den tredje och sista deltävlingen i klubbmästerskapet i mete. Den ägde rum på Båtsjön. Två av tre deltävlingar räknades in i mästerskapet. De olika klubbmästarna blev: Seniorer: Bengt Nilsson; damer: Berit Ahlsén; äldre juniorer: Sören Johansson; yngre juniorer: Torbjörn Dahlgren. Resultat från tredje metet: seniorer: 1) Bengt Nilsson, 3 953; 2) Lennart Haglund, 1 663; 3) Arne Blomkvist 1 164. Damer: 1) Margareta Haglund, 1 480; 2) Berit Ahlsén, 1 239; 3) Birgitta Gustavsson, 857. Äldre juniorer: 1) Sören Johansson, 1 391; 2) Per Lundqvist, 1 207; 3) Lars Arvidsson, 413. Yngre juniorer: 1) Torbjörn Dahlgren, 2 341; 2) Håkan Kjellerertz, 718; 3) Jan Hallingström, 554.

Ett tiotal får har under sommaren försvunnit från hagen i Sleringe. Fåren är anmälda som stulna.

Grebolunk samlar 500

På fredag kväll går starten för Grebolunken, 24-timmarsloppet till fots, som för andra året arrangeras av Grebo IK och Grebo skid- och motionsklubb. Förra årets "lunk" var en av de allra första 24-timmars sommartid i landet.

I år är omkring 15 lag anmälda, vilket innebär att sammanlagt omkring 500 människor i alla åldrar och av båda könen kommer att kämpa sig runt ett eller annat varv på det kvartsmållånga eljusspåret.

Från Grebo kommer åtta lag och från Åtvidaberg inget. Där emot har olika lagformationer från Brokind, Saab och Bankekind anmält sig. Bland de deltagande lagen finns också släkten Wallberg och släkten Johansson.

På lördag kväll sker målgång eller mållöp då slutvarvets deltagare på sedvanligt manér möts av kranskullorna.

Lövslydag i Åtvidaberg

”Nära katastrof om vi inte får spruta i skogarna”

— Ett fortsatt förbud mot användning av kemiska bekämpningsmedel mot lövsly i föryngringsytor i skogen kommer att innebära nära nog en katastrof för några större skogsägare i södra Sverige. Då blir vi tvungna att kraftigt minska den årliga avverkningen och en ytterst allvarlig situation uppstår ekonomiskt, sysselsättningsmässigt och för den framtida skogsvården.

Det sade jägmästare Bruno Mellström, direktör för Åtvidabergs trävaruaktiebolag vid en informationsdag i Åtvidaberg på onsdagen om de kemiska preparatens betydelse i skogsbruket. Informationsdagen hade anordnats av Monsanto Scandinavia AB, företaget som levererar det senaste bekämpningsmedlet Roundup.

Med på informationsdagen var också professor Ulf Bärning från Sveriges lantbruksuniversitet och bl a representanter från länsstyrelsen, produktionskontrollbyrån och Åtvidabergs hälsovårdsnämnd.

Demonstration

Förmiddagen ägnades åt en demonstration norr om Åtvidaberg där lantbruksuniversitetet tillsammans med Åtvidabergs trävaru gjort olika försök med användning av glyfosfat.

Under förmiddagen diskuterades olika bekämpningsmedel kontra mekaniska. Framför allt ventilerades konsekvenserna av ett fortsatt förbud mot användning av kemiska medel i skogsbruket.

Vi klarar inte att ta upp 200–250 hektar skog per år utan att ta till kemiska medel mot lövslyet på dessa föryngringsytor, sade Bruno Mellström. Blir förbudet annat än tillfälligt måste vi kraftigt minska hyggarealen vilket också innebär att värdefull gran-skog får stå och ruttna.

2 000 kr per hektar

Bruno Mellström redogjorde för beräkningar som visade att merkostnaden per hektar för manuell röjning uppgick till ca 2 000 kr. Till detta kommer att det är svårt, för att inte säga omöjligt, att få tag på arbetskraft till manuell röjning.

Kostnaden för användning av kemiska preparat uppskattade Bruno Mellström till 200 kr per hektar för fenoxisyror och knappt 400 kr för glyfosfat. Det senare ansåg han sådana fördelar att det var att föredra.

Ulf Bärning bekräftade Bruno Mellströms beräkningar med statistiskt riksmaterial. Han menade att det föreligger ett faktiskt behov av att öka den kemiska bekämpningen.

Med hjälp av helikopter och kemiska medel kan man idag bekämpa 200–300 hektar per dag och anställd. Vid manuell hyggesrensning klarar en man 0,5 till 2 hektar.

Orealistiskt

Att enbart använda sig av mekaniska röjningsmetoder är orrealistiskt, fortsatte Ulf Bärning. Bl a skulle det behövas arbetskraft motsvarande 11 000 personer i två månader. Kostnadsfördyringarna skulle uppgå till tresiffriga miljontal.

Inte bara dålig moral

Man talar om dålig avverkningsmoral hos skogsägarna. Men det är inte hela sanningen. Man kan fråga sig med vilket allvar politikerna behandlar dessa frågor, sade Ulf Bärning.

I diskussionen var samtliga överens om glyfosfatets användbarhet. Om medlets ekonomiska och miljömässiga fördelar. Men så fanns heller ingen kunnig representant för motståndarna till gifftet med på mötet.

Bertil Endahl från produktionskontrollbyrån menade att ett tvåårigt försök med rättor inte visade cancerogena effekter. Han framhöll också på fråga att en glyfosfatdusch över en bäck eller sjökant var helt ofarlig.

Ingen exakt kunskap

Ulf Bärning konfirmerade att man inte har exakt kunskap om den fysiologiska verkningmekanismen hos fenoxisyror och glyfosfat. Men den imperiska forskningen har visat hur man bäst skall använda medlen.

Slutligen diskuterades också flygarnas roll vid besprutningar. Tanken på auktorisation av piloter har väckts. Beträffande utbildning av piloter och utveckling av besprutningstekniken återstår mycket att göra.

CHRISTER BERG

— Det är helt orrealistiskt att tänka sig enbart mekaniska röjningsmetoder i det svenska skogsbruket, sade professor Ulf Bärning

Riksdagsbeslut nästa vecka avgör hyreshöjning i Åtvid

Det blir riksdagen som, förmodligen utan att veta om det, avgör om hyresgästerna hos stiftelsen Åtvidabergshem får en högre bränslekostnad från den 1 oktober. Fattas beslut om punktskatt på olja då höjs hyran med 1 kr 50 öre per kvadratmeter.

Den uppgörelsen kom Åtvidabergshem och hyresgästföreningen fram till på torsdagen. Egentligen skulle stiftelsen behöva höja bränslekostnaden med 3 kr under årets tre sista månader för att klara oljeräkningen med plus minus noll.

Sedan man diskuterat spareffekterna efter åtgärder i Eksätters bostadsområde prutades kravet ner till 1 kr 50 öre. Stiftelsens förhandlare förklarade därefter att torsdagens besked om en sänkning av oljepriset med 40 kr per kubikmeter skulle kunna inne-

bära att man helt enkelt kan avstå från någon höjning alls. Tills vidare.

— Men, säger Åtvidabergshems styrelseordförande Evert Johansson, detta under förutsättning att inte Gösta Bohman driver igenom ny punktskatt på oljan. I så fall höjs hyran med 1:50. Sådan är vår uppgörelse.

Redan förra året påbörjades arbetet med energisparande åtgärder i stiftelsens fastigheter i Eksätter. Man räknar med att spareffekten i år kommer att uppgå till ca 80 kbm olja vilket i runda tal motsvarar 100 000 kr. Från den summan skall då dras utgifterna för besparingsåtgärderna. Stiftelsens behov för att täcka årets bränslekostnad har beräknats till ytterligare 36 000 kr. Det var det beloppet som diskuterades i förhandlingarna.

De reguljära hyresförhandlingarna mellan stiftelsen Åtvidabergshem och hyresgästföreningen har ännu inte kommit

igång. Stiftelsen har begärt sammanträde redan i september men hyresgästföreningen vill vänta till i slutet av oktober. Därmed kommer Åtvidaberg att ligga nästan sist i hyresgästföreningen Västra Östergötlands område.

Det är i dag för tidigt att säga var vårt utgångsbud kommer att ligga, uppger Evert Johansson. Kalkylerna för kapitalsidans behov är ännu inte klara.

Det har antytts, fortsätter Evert Johansson, att de nyligen påbörjade förhandlingarna i Linköping skulle bli ledande också för andra orter. Där är utgångsbudet drygt 34 kr.

Men så mycket kan jag säga, poängterar Evert Johansson, att vi tar inga hänsyn till förhandlingar på annat håll utan utgår helt och hållet från egna kalkyler. Det är dock knappast troligt att vi kommer upp i samma belopp som man gjort i Linköping.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Andningsskydd för 58 500 kr vill brandstyrelsen köpa till brandpersonalen i Björsäter och Faleum. Det handlar alltså om rökdykarutrustning. Sådan har tidigare funnits men eftersom den utrustningen inte klarade bestämmelserna drogs apparaterna in 1976. Nu kräver personalens fackorganisation och den lokala arbetsmiljökommittén att ny utrustning anskaffas. Kommunstyrelsen har tillstyrkt.

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har beslutat avstå från förköpsrätten till fastigheten Kyrkängen 1:1 i Björsäter där markområdet är nära 3 000 kvm. Vidare avstår man från förköpsrätten till Örsnäs 1:3 i Grebo. Markarealen i det fallet är 960 000 kvm och köpskillingen 120 000 kr.

En energiförsörjningsplan för Åtvidabergs kommun ska upprättas genom fastighetskontorets försorg. En sådan plan är kommunen enligt lag skyldig att upprätta. Kostnaden beräknas till 50 000 kr och motsvarande summa har man fått i statsbidrag.

Till ett staket utmed Linköpingsvägen föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige anvisar 25 000 kr. Staketet ska bli 400 meter långt och hindra småbarn från Nygårdsområdet att komma ut på den starkt trafikerade genomfarten. Kommunstyrelsen gick därmed på samma linje som gatukontoret beträffande en skrivelse från villaägare i Nygård. Dessa ville även ha sin kvartersplan iordninggjord och att kommunen skulle se till att den väldiga "maskrosodlingen" på grönområdet åtgärdades. Men det gick inte kommunstyrelsen med på.

En kioskägare har begärt tillstånd att få hyra mark vid Gruv-gatan för att där ställa upp sin kiosk. Stadsarkitekten har utrett frågan och kommit fram till att lämplig mark inte finns. Kommunstyrelsen har därför avslagit begäran.

Någon jordvärme blir knappast aktuell för de båda villaägare på Svalgatan i Åtvid som begärt tillstånd att utnyttja parkmark för sina anläggningar eftersom de egna tomterna är för små. Kommunstyrelsen avslog på onsdagen denna begäran eftersom i så fall andra grannars önskemål i samma riktning skulle omöjliggöras, eller åtminstone begränsas.

Sedan 1930-talet har fastigheten Torp Östergård 1:3 vid sjön Örn arrenderats av framlidne provinsialläkaren C H Brundin och släkt till honom. I en skrivelse till kommunen begär de att få förvärva marken. På inrådan av gatukontoret har anhållan avslagits med motivering att marken är belägen inom skyddsområde för vattentäkt varför någon permanent fritidsbebyggelse inte är önskvärd där.

Åtvidabergs golfklubb har begärt kommunal borgen för ett lån på 200 000 kr. Lånet ska användas till en ny hevattningsanläggning.

Tilläggsanslag med 25 000 tillstyrker kommunstyrelsen att byggnadsnämnden får. Pengarna ska användas till kontot för arvodet, kurser, resor m m för byggnadsnämndens ledamöter. I årets budget finns 59 300 kr anslaget på kontot. Men det står redan klart att man kommer att överskrida anslaget med ca 25 000 kr före årets slut.

22/8

Höjda taxor blir det i sporthall, simhall, gymnastiksal och andra anläggningar som förvaltas av fritidsnämnden. På kommunfullmäktiges bord ligger ett förslag där höjningarna är uppskattade efter konsumentprisindex. Friskvården konsumentprisindex regleras i Åtvid. Ursprungligen hade fritidsnämnden gjort ett eget förslag till revidering av hyrorna. Detta togs om hand av drätselkontoret som justerade och räknade upp. Kommunstyrelsen gick på den linjen och har också beslutat erinra fritidsnämnden om att i fortsättningen justera taxorna årligen. Den nu gällande prislistan är två år gammal.

En omprioritering av medel vill fritidsnämnden i Åtvidaberg göra med anledning av att det nu befunnits att belysningen på Kopparvallen B-plan är så dålig att den måste dömas ut. Det handlar om 40 000 kr som anslagits till inköp av en omklädningsvagn.

Föreningsbidrag av olika slag beviljades fritidsnämnden vid sitt sammanträde på torsdagen. Sammanlagt betalades drygt 10 000 kr ut. Från och med det här sammanträdet gäller nya bidragsregler som bl.a. innebär vissa begränsningar för lägerbidrag. Detta baseras numera på föreningsarnas medlemsantal vilket i den här omgången kom att drabba ÅFF och delvis Pingstkyrkans ungdom. Följande bidrag beviljades: lägerbidrag till Fältbiologerna med 530 kr, Åtvidabergs bågskytteklubb 182 kr, Grebo IK 1 642 kr, ÅIF 825 kr, OK Eken 1 562 kr, Pingstkyrkans ungdom 1 250 kr, Åtvidabergs badmintonklubb 270 kr, Åtvidabergs bordtennisklubb 314 kr, Hannäs V1 unga 344 kr och Sportdykarklubben 1 910 kr. Ledarutbildningsbidrag fick OK Eken med 260 kr, Grebo pensionärsförening med 200 kr och HF Åtvid med 410 kr. Åtvids akvarieförening beviljades 485 kr i inventariebidrag.

Folkparkens minigolfbana ska till nästa säsong få belysning. Till ändamålet har kommunfullmäktige beviljat anslag med 35 000 kr. Fritidsnämnden har tagit in anbud på tio belysningspunkter till en kostnad på 15 500 kr.

Åtvidabergsfirma får påskrivit för rödspirit som inte är rödspirit

Salmonella hos djur i Åtvidstrakten

Länsveterinärorganisationen i Östergötland har till hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg rapporterat om förekomsten av salmonella hos djurbesättningar på tre gårdar i östra delarna av kommunen.

Prover har tagits på såväl boende som dricksvatten på de aktuella gårdarna. I avvaktan på resultat av analyserna avstängdes tre personer från sina ordinarie arbeten i livsmedelslokal. Samtliga prov på människor var dock negativa varför de fått återgå till sina ordinarie arbeten.

I ett fall konstaterades att dricksvattnet var av sådan art att det anses otjänligt som dricksvatten för både människor och djur.

Nästa års budget i Åtvids församling blir oförändrad

Kyrkorådet i Åtvids församling behandlade på onsdagen förslaget till budget för 1981. Förslaget som nu överlämnas till kyrkonämnden omsluter 432 200 kr.

Motsvarande siffra i årets budget uppgår till 433 400 kr. Det kan nämnas att 1980 års budget även omfattar personalkostnader. Men den posten tas från nyåret upp i den ekonomiska samfälligheten i pastoratet.

Några stora förändringar i verksamheten i Åtvids församling blir det inte tal om. Förslaget uppstår följande poster (med ökning respektive minskning inom parentes):

Kyrkor och klockstapel: bränsle, lyse, vatten m m 65 000 kr (+10 000), försäkringar 18 000 (+2 000), underhåll av kyrkor

35 000 (—40 000), underhåll och inköp av inventarier 6 000 (+1 000) och underhåll av orglar 15 000 (+9 500). Församlingsverksamheten: arvoden till kyrkofullmäktige och kyrkoråd 16 000 (+1 300), kyrkskjutsar 2 500, barnverksamhet 15 000 (+5 000), ungdomsverksamhet 10 000 (+4 000), utbildning av ledare och anställda 8 000 (+4 000).

Församlingsarbete och lokalhyror 39 000 (+4 000), konfirmandundervisning 20 000 (—5 000), till organistens förfogande för kör- och musikverksamhet 35 000 (+5 000), till kyrkorådets förfogande för kör- och musikverksamhet 5 000, diakonal verksamhet 4 500 (+1 000), annonser, administration, prenumerationer 30 000, förtröendevaldas resor, traktamenten och kursavgifter 10 000 (—1 000), kyrkans ungdomsråd 4 500, driftsanslag till församlingshem och ungdomsgård 90 000 (+3 000) och anslag till Åtvidabergs scoutkår 3 700 kr.

Psalmböcker för 2 000 kr har kyrkorådet beslutat köpa till Åtvids församling. Behovet i kyrkorna har bedömts till 50 psalmböcker och 20 Psalmer och visor.

Praktikanter i prästutbildningen kan komma att göra Åtvid den äran. Domkapitlet har frågat tio församlingar i stiftet, däribland Åtvid, om möjligheten att ta emot praktikanter. Kyrkorådet har förklarat sig villigt att ta emot blivande präster.

Kyrkorådet i Åtvid har beslutat att med pengar ur Anderssonska fonden köpa tio konfirmanddräkter. Kostnaden uppgår till 2 600 kronor.

Motion i Åtvid: Kroppskvarten blir hösthälsan

I maj i år startade Åtvidskorpen, då i samarbete med fritidsnämnden, sin stora kampanj Kroppskvarten. Invånarna i Åtvidaberg kunde motionera hur de ville och var de ville.

På massor av platser i och även utanför samhället placerades små lådor där man kunde lägga i sina startkort efter att ha cyklat till jobbet, gått promenad med hunden eller sprungit sig svettigt.

Den aktiviteten pågick fram till industrisemestern och då kunde arrangörerna med Lennart Ottosson som idémakare och genomdrivande kraft konstatera att 6 500 starter gjorts.

Så man fortsatte helt enkelt med en extraomgång under sommaren och fick in 1 000 startkort till.

— Vi har upptäckt att vi nått ut till många människor som inte förut varit med i mera tids- och motionsbundna aktiviteter, säger Lennart Ottosson. Så ett behov finns uppenbarligen. Därför fortsätter vi i höst med samma system, fast med något färre lådor att lägga startkort i.

Höstens kampanj har man gett underrubriken Hösthälsan och man tänker hålla på till och med julhelgen. Sedan blir det väl något nytt, om intresset håller i sig. Varje vecka förrättas utlotning av olika priser i form av träningsoveraller och presentkort.

Till årets konfirmandundervisning i Åtvids församling har 90 ungdomar anmält sig. Det blir två vintergrupper och en sommargrupp. Kyrkorådet söker nu en fadder för var och en av de nio småklasserna.

28/8

LO-sektionen i Åtvid:

Fler offentliga tjänster bör lokaliseras till Åtvid

Pressbyråföretagen AB har begärt förlängt tillstånd i ytterligare tre år för sitt gatukök vid genomfarten i Åtvidaberg. Byggnadsnämnden säger i sitt beslut att en förlängning av byggnadslov för dagen inte möter något hinder.

— När det gäller lokalisering av tjänster anser vi oss anmärkningsvärt lågt prioriterade. Bara en enda tjänst!

Det skriver LO-sektionen

Länsplan 80 för Östergötlands län. Det bör finnas möjlighet att lokalisera bil- och körkortsregistret till Åtvid, liksom det blivande länstrafikbolaget, skriver LO-sektionen.

Vidare anser man att byggnadsverksamheten måste planeras bättre, både regionalt och lokalt, ur sysselsättningsynpunkt. När sysselsättningen minskar inom industrin måste redan projekt finnas startklara så att sysselsättningen bibehålls så hög som möjligt.

LO-sektionen i Åtvidaberg hälsar med tillfredsställelse att ett lörningstillstånd av vägen Kisa-Åtvidaberg-Valdemarsvik har getts hög prioritet. Men, påpekar man, också vägen mellan Åtvidaberg och Ringarum måste med det snaraste göras lörning.

Beträffande järnvägslinjen Linköping-Åtvidaberg-Västervik tycker man att det inte bara är nödvändigt att bibehålla banan utan också rusta upp den så att den får en godtagbar containertrafik.

Under rubriken Utbildningspolitik påpekar LO-sektionen att den kommunala vuxenutbildningen för Åtvidaberg och länet som helhet ligger under riksgenomsnittet. Man föreslår en breddning av Komvux så att ingen ska behöva vänta för att få utbildning. Genomförandet av den breddningen får man vara beredd att bekosta.

Beträffande gymnasieskolan i Åtvid hävdar sektionen att det är av stor vikt för kommunen att Åtvid får fler gymnasieinjer.

Enligt LO-sektionens åsikt ska Åtvidaberg tillhöra prioriteringsgrupp 1. Anledningen till detta är den alltmer ökade pendlingen från Åtvid till andra orter, beroende på brist på kvalificerade arbetstillfällen i Åtvidaberg.

Slutligen förordar LO-sektionen i Åtvid användning och prioritering av beredskapsarbeten. Dessutom ska endast styrmedel som lagar användas när det gäller att skapa arbetstillfällen för handikappade inom den öppna marknaden.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Ett uthus vid sjön Ristens strand i Byrum, Björsäter, har under ett antal år vid flera tillfällen varit föremål för oenighet mellan uthusets ägare och myndigheterna. För tre år sedan anmodade byggnadsnämnden ägaren att ta bort uthuset och återställa marken i ursprungligt skick. Beslutet överklagades. Länsstyrelsen godtog byggnaden efter vissa utvändiga ändringar under förutsättning att uthuset flyttades. Nu har ansökan om byggnadslov inlämnats och beviljats.

Utan att byggnadslov beviljats har en del byggnadslovspliktiga arbeten utförts i källarvåningen under ett hus i Borkhult. Källarvåningen har sänkts, grundmurar förstärkts och lokalen försetts med eldstad, ny entrédörr osv. Ägaren har getts tillfälle att söka byggnadslov eller yttra sig i frågan men inte gjort det. Byggnadsnämnden har beslutat skaffa in kompletterande uppgifter innan man tar ställning i frågan.

Utmed gamla Valdemarsviksvägen i Holmbo har en mindre anläggning för flistillverkning uppförts utan att byggnadsnämnden dessförinnan prövat frågan om etablering. Man har begärt in en redogörelse från ägaren som förklarar att anläggningen är tillfällig och redan om några år måste flyttas. Han har även sökt byggnadslov för tre år. Byggnadsnämnden har beslutat att först höra med hälsovårdsnämnden och grannarna innan man tar ställning i frågan.

I Falerum vill Åtvidabergs kommun avstycka fyra tomplatser för permanent bebyggelse på fastigheten Falerum 1:10 i anslutning till det nya bostadsområdet. Enligt byggnadsplanen från år 1960 skulle området användas till bostadsändamål och bebyggas med rad- eller kedjehus. Nu vill man där ha friliggande villor varför en ändring av stadsplanen är nödvändig. Byggnadsnämnden har tillstyrkt.

Byggnadslov för uppförande av enfamiljshus har byggnadsnämnden i Åtvidaberg beslutat för följande: Lars Rosén och Inga-Lill Ahlsén, Mårsäng 1:115 i Grebo, Christer Kanebäck och Gunilla Berg, Mårsäng 1:105, Karl-Fredrik Eriksson, Mårsäng 1:108, Elaine Svensson och Conny Johnson, Mårsäng 1:117 och Tommy Ivarsson, Mårsäng 1:125. Vidare fick Lennart Halldén och Lillian Axelsson dispens för uppförande av villa på Falerum 9:1 i Gårdserum.

Antalet barn i småbarnsgruppen 1-3 år i det kommande daghemmet i Göstas park har av sociala centralnämnden fastställts till fem per avdelning. Nämnden har också beslutat inrätta åtta hel- och deltidstjänster i den pedagogiska verksamheten på samma daghem. Vidare beslutades att fastställa lika tjänster till framtida daghem i kvarteret Marknadsbodarna under förutsättning att verksamheten där kan bedrivas på liknande sätt. Barnomsorgsavdelningen fick i uppdrag att undersöka tjänstefördelningen inom den pedagogiska verksamheten på Ålundagårdens dag- och fritidshem.

Till handlingarna har sociala centralnämnden i Åtvid beslutat lägga frågan om kommunalt bostadstillägg för handikappade. Socialkontoret har haft i uppdrag att i samråd med handikapporganisationerna utreda behovet av sådant bostadstillägg. I skrivelser har Hørselfrämjandet inte uttalat sig för ett införande av bostadstillägget medan DHR svarar att det kan vara befogat.

Något stöd till försöksverksamhet med fritidsaktiviteter kommer sociala centralnämnden i Åtvidaberg inte att söka. Detta på grund av att förberedelseiden är för kort för att utnyttja ett erbjudande om ekonomiskt bidrag från socialstyrelsen. Ärendet behandlades i junisammanträdet då man beslutade höra med fritidsnämnd och föreningar om intresse fanns. Detta befanns vara tämligen ljumt. Också med hänvisning till den korta förberedelseiden avstår sociala centralnämnden från möjligheten att söka bidrag från socialstyrelsen för försök med att utveckla nya vård- och behandlingsmetoder vid kommunala inackorderingshem och bidrag för stöd och hjälp åt läkemedelsmissbrukare.

Höjd taxa för byggnadslov i Åtvidaberg

Byggnadsnämnden har beslutat föreslå en höjning av byggnadslovstaxan i Åtvidaberg. Höjningen, som är baserad på ökade personalkostnader 1979-80, blir 14 procent och träder i kraft från årsskiftet. Därmed höjs grundbeloppet från 320 kr till 364 kr. För en normal villa betyder det ett påslag med 330 kr till 2 730 kr.

Eftersom det endast är en preliminär inventering och förslag till åtgärder saknas har byggnadsnämnden i Åtvid beslutat att tills vidare inte yttra sig över länsstyrelsens inventering över områden och objekt av intresse för kulturminnesvården i Åtvidaberg. Nämnden förutsätter dock att man får tillfälle att avge yttrande när ett utarbetat förslag i ärendet föreligger.

Sällskapet Länkarna i Åtvidaberg har behov av lokaler. Tidigare har man diskuterat möjligheten att utnyttja de fastigheter som kommunen köpt av Facit vid Verksgatan men eftersom kommunstyrelsen är osäker om kommunens eget lokalbehov uppmanades sociala centralnämnden undersöka andra möjligheter. Man ska nu titta på en av kommunen ägd byggnad på Dalagatan 8.

Höjd åldersgräns för barnomsorgen i Åtvidaberg

Sociala centralnämnden har beslutat höja åldersgränsen för barns vistelse i fritidshem och familjedaghem från tio till tolv år.

Enligt barnomsorgslagen skall fritidsverksamheten omfatta barn 0-10 m tolv års ålder. Eftersom efterfrågan på platser varit stor har man i Åtvid i första hand låtit barn 0-10 m tredje klass vara på fritidshem och familjedaghem.

Men efter hand har kravet från föräldrarnas sida att barnen ska få vara kvar till tolv års ålder ökat. Hittills har man fått diskutera varje enskilt fall för att undersöka behovet. Personalen på barnomsorgsavdelningen har begärt besked från politikerna hur man ska förfara efterom man inte tycker den rådande ordningen är tillfredsställande.

På tisdagen beslutade så sociala centralnämnden höja åldersgränsen.

Byggnadsnämnden har avstyrkt en dispensansökan om nybyggnad av enfamiljshus i Halsebo sedan lantbruksnämnden förklarat att det redan finns tillräckligt antal bostadshus på Halsebo 2:8 och att Halsebo 2:1 inte är ett utvecklingsbart lantbruksföretag.

Åtvidaberg

Projekt Gropen på is

Hyresgäster hoppade av

Planerna på bebyggelse i kvarteret Kopparverket (i folkmun Gropen) har lagts på is. Kommunen kommer att häva avtalet med Åtvidabergs byggnadsbyrå om försäljning av marken och exploatering av området. Här skulle byggts ett stort affärs- och varuhus med inslag av bio, konditori m m. Det finns också detaljerade ritningar på ett eventuellt nytt Folkets hus. Förutsättningarna har ändrats, säger man. Tills vidare får bl a det gamla fallfärdiga varmbadhuset stå kvar. Till duvornas glädje

Tills vidare blir det inget av med exploateringen av det som i folkmun går under beteckningen Gropen, men i officiella sammanhang egentligen heter kvarteret Kopparverket. Det handlar alltså om större delen av det markområde som ligger mellan genomfarten och Facits gamla kontor i Åtvidaberg.

Planerna för en ny stor byggnad i sänkan har varit många och mer eller mindre detaljerade. Ursprungligen diskuterades ett stort bygg- och färgvaruhus. Ett tag skulle en större livsmedelsaffär in där. (Den öppnar nu snart vid Stortorget i stället.)

Vidare har man ritat för bio, diskotek, squash, bilförsäljning, arbetsförmedling m m. Ritningar finns också på ett stort Folkets hus.

Men hur det nu varit, har de tilltänkta "tunga" hyresgästerna hoppat av och i dag finns egentligen inga förutsättningar att sätta planerna i verket.

För två år sedan tecknades köpeavtal och exploateringskontrakt med Åtvidabergs byggnadsbyrå beträffande Kopparverket. Nu har parterna haft överläggningar om projektet och funnit att de ingångna avtalen bör hävas. Ett förslag om detta kommer att behandlas av kommunstyrelsen nästa vecka.

Förutom avårigheterna att få hyresgäster till Kopparverket är det också andra faktorer som gör att man anser sig behöva ta sig en ny funderare på saken. Darenas AB som har en fabrik i anslutning till området har förklarat att den planerade bebyggelsen förmodligen skulle försvåra fortsatt verksamhet och expansion.

Vidare har i en SAISP-rapport (SAISP = sociala aspekter i samhällsplaneringen) visat på starka önskemål om aktivitetshus, servicebostäder m m i centrum. Kan-ske i Gropen.

Slutligen kan tänkas att den eventuella nya genomfarten kan komma att avlasta Järnvägsgatan från så mycket trafik att också det får betydelse för utformningen av Gropen.

Åtvidabergs byggnadsbyrå har naturligtvis hoppats att kunna komma igång med projekt Kopparverket i takt med att arbetet med att det stora centrumkomplexet vid Stortorget närmar sig sin fullbordan. Några andra stora byggnadsobjekt har man inte i Åtvidaberg. Man behöver därför nya jobb för sina byggnadsarbetare.

I förhandlingarna framförde företaget att man hoppas att kommunen visar förståelse för Byggnadsbyråns behov, utan att för den skull göra avsteg från gällande regler för upphandling.

□ Inga löften

De kommunala förhandlingarna påpekade att företaget givetvis erbjuds tillfälle att med andra företag konkurrera om de projekt som är på gång. Visst är man från kommunalt håll intresserad av att Byggnadsbyrån har full sysselsättning. Men man kan inte göra några utfästelser om ersättningsobjekt.

CHRISTER BERG

Affärsmännen i Åtvid trötta på inbrott och skadegörelse

Köpmännen i Åtvidabergs centrum har tröttnat på de många inbrotten och skadegörelserna i Åtvid under den senaste tiden. Nu skriver man ett brev för att göra politiker och polis uppmärksamma på förhållandena. Bilden från den morgon då gatukontorets parkavdelning fick jobb med att återställa blomvandalers nattliga verksamhet. De vandalerna fick man fatt på

Nu börjar affärsmännen i Åtvidaberg tröttna på den senaste tidens många smånbrott, skadegörelse, klotter och ofog. Domusledningen och Åtvidabergs köpmannaförening har beslutat att i en gemensam skrivelse till kommunstyrelsen i Åtvidaberg väcka politikernas uppmärksamhet på vad som händer. Vidare vill man ha en ökad polisbevakning runt om i centrum.

— Jag har varit här i sex år men aldrig har det varit så mycket skadegörelse och inbrott som under de allra senaste månaderna, säger Jan-Åke Colldin, varuhuschef på Domus.

Natten till torsdagen, t ex, var det någon som stal en av våra flaggor på parkeringen. Man måste ha gjort sig mycket besvär eftersom vi, visa av tidigare erfarenheter, hissat upp knutanordningen tre meter, säger Jan-Åke Colldin.

Tidigare har man brutit av och stulit fasadflaggor, klottrat på anonstavlor, stulit delar på fritidsbåtar osv. En afton blev en städerska åsyna vittne till hur en yngling cyklade förbi och kastade en sten rakt in i en neonskylt.

Sammantaget betyder det för vår del kostnader för tusentals kronor, uppger Jan-Åke Colldin.

Instämmer

Köpmannaföreningens ordförande Anne-Charlotte Smith instämmer i klagomålen. Man kan knappast ha en enda sak ute utan

att det stjäls eller förstörs, säger hon. Själva har vi på Järnvägsgatan i sommar haft ett inbrott och ett inbrottsförsök plus en del skadegörelse. Men också många andra köpmän i centrum har drabbats.

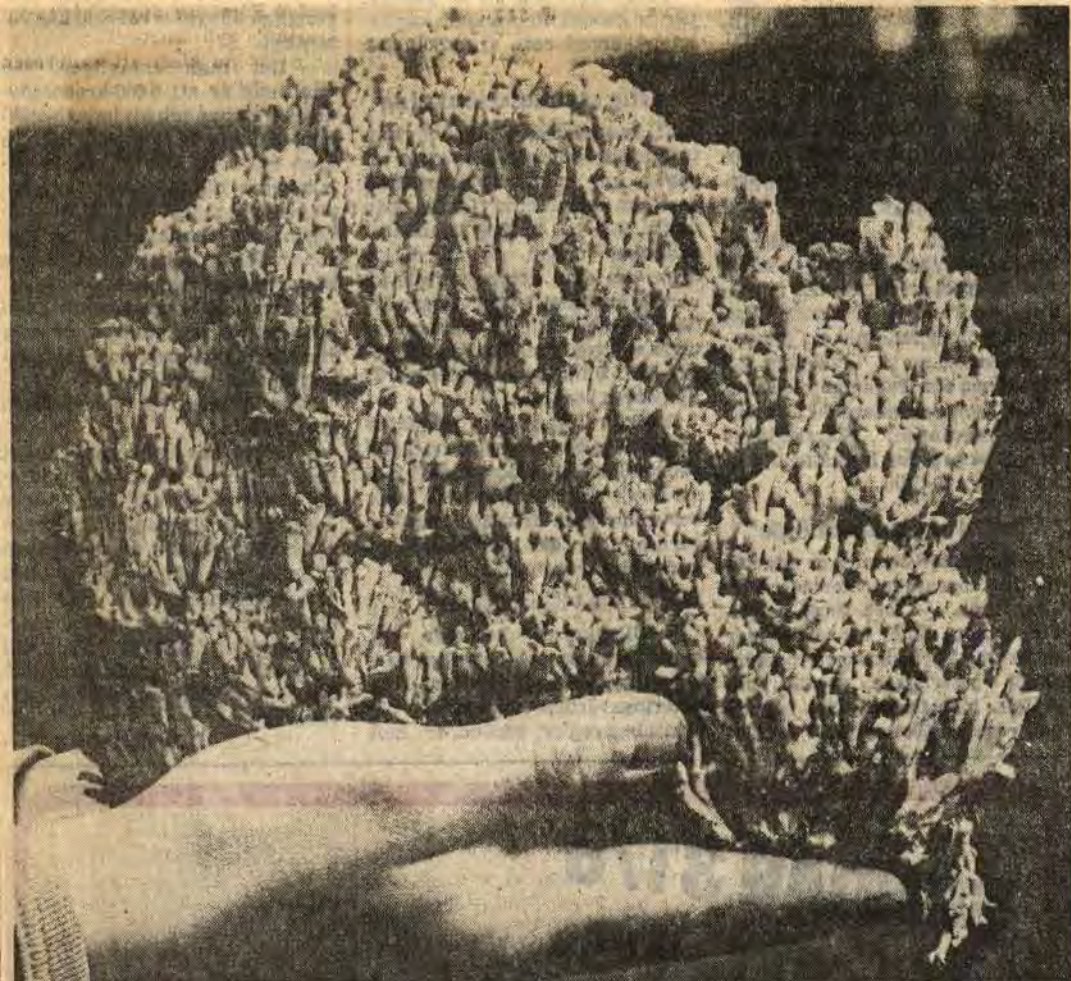
Polisinspektör Knut Tingebý i Åtvidaberg anser inte att ökningen av antalet brott i centrum varit markant den sista tiden. Fram till dags dato har man noterat 346 olika brott i kommunen i år. Jämfört med samma tid förra året är det en ökning med 56. Men det är jämnt fördelat över hela kommunen.

— Men, säger Knut Tingebý, det finns ju alltid ett "mörkertal" dvs brott som inte anmäls till polisen. Det är möjligt att antalet oanmälda brott ökat stort. Vi ska följa upp den saken.

CHRISTER BERG

Till politiskt ledningsgrupp för den förestående utredningen om socialkontorets organisation har sociala centralnämnden utsett Göran Pettersson, Gösta Brindmark och Olof Lagerlöf. Utredningen är kostnadsberäknad till 24 000 kr.

Datorisering av barnomsorg och äldreomsorg ska det bli i Åtvidaberg när det gäller debiteringsrutinerna. Det har sociala centralnämnden bestämt. Uppläggningskostnaden uppgår till 1 600 kr och den årliga kostnaden till 5 600 kr. En delegation från socialkontoret ska vid ett studiebesök titta närmare på hur datarutinerna går till och sedan kommer en kurs att anordnas för den personal som närmast kommer i kontakt med det nya systemet.

EN FINGERSVAMP modell större hittade häromdagen 17-årige Björn Carlsson från Atvidaberg när han strövade omkring i Fröjerumsskogarna. Vid kontroll visade det sig att svampen vägde 1,2 kg, var 20 cm hög och 21 cm på bredaste stället. Provsmakning gav vid handen att exemplaret inte smakade särskilt gott. Fast den är ju rätt pampig, stor som en fotboll som tappat en del luft, sade Björn som därmed också avslöjade vad han sysslar med på fritiden.

Småkommuner jagar jobb: Linköping redan gynnad

— Vi tycker att det är angeläget med lite saklig information när det gäller utlokalisering av offentliga jobb i länet. Det säger de tre kommunalråden Göte Edlund, Hans Holm och Sven Blom i Atvidaberg, Kinda och Ydre.

Anledningen är bl a ett uttalande av Linköpings kommunalråd Göthe Anderson, där han säger att Linköping skall slå tillbaka de lokaliseringspolitiska ambitioner som syftar till att locka företag från kommunen.

Linköping ligger bra till i jämförelse med småkommunerna i länet, menar de tre kommunalråden. Den offentliga förvaltningen i Linköping och Norrköping beräknas öka med 71 procent under åren 1975—83. Motsvarande siffra är 20 procent för Motala, Mjölby och Finspång, medan de övriga småkommunerna får en ökning med knappt 9 procent.

— SE SIDAN NIO —